

Sıkça Sorulan Sorular

Sıkça sorulan sorulara verilen yanıtlarla ilgili daha detaylı bilgiye ulaşmak veya bu bölümde yer almayan sorularınız için programın [Uygulama Esaslarını](#) inceleyebilirsiniz. Başvuru sahiplerinin Uygulama Esaslarını okuyup, anladıkları kabul edilmektedir. Sorumluluk başvuru sahibine aittir.

Başvurular ne zaman yapılır?

1515 - Öncül Ar-Ge Laboratuvarları Destekleme Programı sürekli olarak başvuruya açık bir programdır. Başvurular yılın herhangi bir iş gününde yapılabilir.

Niyet Beyanının fonksiyonu nedir?

Programa başvuru süreci, Ana kuruluşun TEYDEB'e niyet beyanında (niyet beyanı hazırlama kılavuzu linki verilecek) bulunmasıyla başlar. ([Uygulama Esasları-MADDE 10](#))

Kimler Başvurabilir?

Programa başvuru süreci Ana kuruluşun TEYDEB'e [niyet beyanında](#) bulunmasıyla başlar. TEYDEB'e niyet beyanında bulunan Ana kuruluşun

- son üç (3) yıldaki ortalama Ar-Ge yoğunluğunun en az %1
- son üç (3) yıldaki net satış ortalamasının en az iki (2) milyar TL olması gerekir.

Niyet beyanının Yürütme Kurulu tarafından uygun bulunması halinde başvuru aşamasına geçilir ve Ana kuruluş ya da kuruluş (Ana kuruluşun en az %49 hissesine ve yönetim hakkına sahip olduğu, Türkiye'de yerleşik sermaye şirketi) programa başvuru yapabilir. ([Uygulama Esasları-MADDE 10](#))

Niyet Beyanını veren kuruluşun Türkiye'de yerleşik bir şirket olması zorunlu mudur?

Bir kuruluşun TÜBİTAK'a Niyet Beyanı sunması için Türkiye'de yerleşik bir kuruluş olması gerekmemektedir. Bir önceki madde ve Uygulama Esaslarında yazılı şartları sağlayan, Türkiye ya da yurt dışında yerleşik sermaye şirketleri niyet beyanı sunabilirler. ([Uygulama Esasları-MADDE 3 ve 10](#))

Niyet Beyanı nasıl hazırlanmalıdır?

TÜBİTAK 1515 Öncül AR-GE Laboratuvarları Destekleme Programı Niyet Beyanında Bulunması Gereken Hususlar [niyet beyanı kılavuzunda](#) belirtilmiştir.

Yardım ihtiyacı duyulduğunda, 1515@tubitak.gov.tr adresine başvurulabilir. Niyet Beyanı kabul edilen başvuru sahiplerine, başvuru hazırlanması aşamasında TEYDEB uzmanlarınca destek verilmektedir.

Başvuru formunu bir kopya olarak TÜBİTAK'a sunmamız yeterli midir?

Başvuru formu İngilizce ve Türkçe olmak üzere 3'er (üçer) nüsha halinde alınır. İki dilde hazırlanmış Başvuru Formu basılı nüshalar haricinde 3 (üç) adet CD ortamında TÜBİTAK'a iletilir. Başvuru formları arasında çelişkili ibare olması durumunda Türkçe sunulan form esas alınır. ([Uygulama Esasları-Ek](#))

İngilizce başvuru formunun Yeminli Mütercim/Tercüman tarafından onaylanması gerekiyor mu?

Teslim edilecek İngilizce başvuru formunun Yeminli Mütercim/Tercüman tarafından onaylanması gerekmemektedir. Başvuru formları arasında çelişkili ibare olması durumunda Türkçe sunulan form esas alınır. ([Uygulama Esasları-Ek](#))

1515 Kodlu Programa başvuru yapılabilecek alanlar hangileridir? (Uygulama Esasları-MADDE 8)

Uygulama Esaslarının 8. Maddesinin ikinci fıkrasında; "Desteklenecek öncül teknoloji alanları bilim ve teknoloji yüksek kurulu (BTYK) tarafından belirlenen öncelikli alanları kapsar. Öncelikli alanlar haricinde gelen başvuruların değerlendirmeye alınması öncesinde Yönetim Kurulu kararı aranır" ifadesi yer almaktadır. Niyet Beyanı sonrasında süreç Yönetim Kurulu kararına göre işleyecektir.

Ana Kuruluşun iştirak şirketlerinin de dahil olduğu konsolide bütçe değerleri ile sağlanması durumunda başvuru yapılabilir mi?

Ana kuruluşun kendi verisiyle (kurumlar vergisi beyannamesi ekinde sunduğu, konsolide olmayan mali tablo verileriyle) niyet beyanında bulunması gerekmektedir. Niyet beyanının uygun bulunması durumunda, Ana kuruluş veya Ana kuruluşun %49 ve üzeri hissesine sahip olduğu kuruluş programa başvuru yapabilecektir.

Destek süresi ne kadardır?

Ar-Ge Laboratuvarı destek süresi beş (5) yıldır. Ancak bu süre Yürütme Kurulu kararı ve Başkanlık onayı ile en fazla beş (5) yıl daha uzatılabilir. (Uygulama Esasları-MADDE 4)

Verilen destek geri ödemeli midir?

Program kapsamında desteklenen laboratuvarlar destek süresi içerisinde geri ödemesiz (hibe) olarak desteklenir. (Uygulama Esasları-MADDE 4)

Verilen destek için destek sınırı nedir?

Bir takvim yılındaki destek tutarı on (10) milyon TL'yi geçemez. (Uygulama Esasları-MADDE 5)

Desteklenen gider kalemleri ve destek oranları nelerdir?

TÜBİTAK tarafından kabul edilmesi şartıyla desteklenen Ar-Ge Laboratuvarı bütçesi aşağıdaki kalemlerden oluşur. Gider kalemleri ile ilgili detaylı bilgi için bkz. [Uygulama Esasları](#) MADDE 9

Personel giderleri: Destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az %50'sinin Türk Uruklu olması ve destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az üçte birinin doktoralı olması şartı aranır.

- Destek kapsamına alınacak Türk Uruklu Ar-Ge Personelinin aylık maliyetleri, %75 destek oranı ile desteklenir.
- Yurt dışındaki üniversiteler ve/veya araştırma merkezlerinde laboratuvar başvurusuna konu olan alanda görev alıp, yerel olarak bulunamayan niteliklere sahip olan Türk Uruklu personelin başvurusu yapılan laboratuvarda çalışması durumunda, komitenin onayı ile ilgili personel %100'e kadar destek oranı ile desteklenebilir.
- Kamu kurum ve kuruluşları ile devlet ve vakıf üniversitelerinin kadro veya pozisyonlarında Ar-Ge Laboratuvarında proje yürütücüsü, araştırmacı veya yardımcı personel olarak görev alanların personel giderleri desteklenmez, bu kişilere Yönetim Kurulunca belirlenen limitlerde PTİ verilir. PTİ Ar-Ge Laboratuvarı bütçesi içinde kabul edilir. Ancak söz konusu kişiler, Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde ortak veya yönetici oldukları şirket vasıtası ile veya ilgili bölgeden sorumlu yönetici şirket yoluyla Ar-Ge Laboratuvarında görev almaları halinde, bu kişilerin maliyetleri Danışmanlık Hizmeti olarak Ar-Ge Laboratuvarı bütçesinde yer alabilir.

- Destek kapsamına alınacak Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personelinin aylık maliyetleri, en az %25 en fazla %100 destek oranı ile desteklenir. Her bir Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personelinin maliyetinin destek oranı personelin niteliğine bağlı olarak Yürütme Kurulu tarafından belirlenir. Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personeli Giderleri toplamı, toplam bütçenin %15'ini geçemez.

Danışmanlık ve Eğitim Giderleri: Danışmanlık ve eğitim giderleri %75 destek oranı ile desteklenir. Ar-Ge Laboratuvarının faaliyet alanında, kanıtlanmış (makale, proje vb.) bilimsel araştırma ve uygulama uzmanlığı ve deneyimi olan yurt içi ve yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilerden (Üniversiteler, araştırma merkezleri ve enstitüler) danışmanlık veya eğitim hizmeti alınabilir. Kuruluşun içerisinde yer aldığı yurt içi ve yurt dışında yerleşik diğer grup şirketlerinden alınacak danışmanlık ve eğitim hizmet tutarı beyan edilmez. Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık ve eğitim hizmet bedeli toplamı, Ar-Ge laboratuvarının destek kapsamına alınan bütçesinin %25'ini geçemez. Toplam yurt dışı danışmanlık ve eğitim hizmet bedeli, Ar-Ge laboratuvarının destek kapsamına alınan toplam bütçesinin %15'ini geçemez. Proje personelinin kongre, konferans, sempozyum vb. bilimsel etkinliklere katılım ücreti, bu etkinliklerde sözlü sunum ya da poster sunumu yapmaları durumunda desteklenir. Proje personelinin desteklenen eğitim ve bilimsel etkinliklere katılımı için gerçekleştirdiği seyahatlerde, ekonomi sınıfı uçak, tren, otobüs, gemi ile yapılan şehirlerarası ve uluslararası ulaşım giderleri desteklenir. Konaklama giderleri destek kapsamı dışındadır.

Genel Giderler: Ar-Ge Laboratuvarının faaliyetlerini yürütmek amacıyla gerçekleşen; destek personeli, elektrik, su, gaz, bakım onarım, haberleşme, kira, kırtasiye, sarf malzemesi, mefruşat vb. giderlere karşılık gelen harcamalar Ar-Ge Laboratuvarı genel giderlerini oluşturur. Genel giderler Ar-Ge Laboratuvarının dönemsel faaliyet raporunun değerlendirilmesi neticesinde uygun bulunan personel giderlerinin %5'i olarak hesaplanır. Genel giderler için harcama ve gider belgeleri TEYDEB'e sunulmaz. (Uygulama Esasları-MADDE 9)

Kuruluşun içerisinde yer aldığı yurt içi ve yurt dışında yerleşik diğer grup şirketlerinden alınan danışmanlık ve eğitim desteklenir mi?

Kuruluşun içerisinde yer aldığı yurt içi ve yurt dışında yerleşik diğer grup şirketlerinden alınacak danışmanlık ve eğitim hizmet tutarı beyan edilmez. (Uygulama Esasları-MADDE 9)

Ortak Başvuru yapılabilir mi?

Programa ortak başvuru yapılabilmektedir. Detaylı bilgi için programın [Uygulama Esaslarını](#) inceleyebilirsiniz. (Uygulama Esasları-MADDE 10, MADDE 11)

İşletme olarak test laboratuvarı kurmak amacıyla programa başvur yapılabilir mi?

İşletme olarak test laboratuvarı kurmak program kapsamıyla uyumlu değildir. Program kapsamında temel ve uygulamalı araştırmaların yapılması, yeni bilgilerin üretilmesi bu araştırma sonucunda elde edilen yeni bilgiler kullanılarak yeni sistemlerin tasarlanması ve hazırlanması, bu yolla patentler, yeni teknolojiler ve yeni know-how oluşturulması amacıyla kurulacak AR-GE laboratuvarları desteklenmektedir.

Destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az üçte birinin doktoralı olması şartı geçici bir süre sağlanamazsa nasıl bir uygulama söz konusu olacak?

Destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az %50'sinin Türk Uyruklu olması ve destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az üçte birinin doktoralı olması şartı aranır. Ancak belirtilen bu şartların dönemsel faaliyet raporunun kapsadığı dönemde 4 aydan fazla süre ile sağlanamaması durumunda, kuruluş dönemsel faaliyet raporunda bu şartları sağlamak için bir sonraki dönemde yapacaklarını içeren planını sunar. Yürütme Komitesi söz konusu planı dönemsel faaliyet raporu ile birlikte değerlendirerek destek sürecinin devam etmesine veya Uygulama Esaslarının 29 uncu madde hükümlerine göre projenin yürürlükten kaldırılmasına karar verir. (Uygulama Esasları-MADDE 9)

Destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az üçte birinin doktoralı olması şartı doktora öğrencilerini de kapsamakta mıdır?

Destek kapsamına alınacak toplam personel sayısının en az üçte birinin doktoralı olması şartı aranmaktadır. Doktora öğrencileri bu kapsamda değerlendirilmemektedir. (Uygulama Esasları-MADDE 9)

Kamu kurum ve kuruluşları ile devlet ve vakıf üniversitelerinin kadro veya pozisyonlarında görev alanlar Ar-Ge Laboratuvarlarında görev alabilirler mi?

Öncül Ar-Ge Laboratuvarı projesinde Ortak kuruluş olarak yer alan Kamu kurum ve kuruluşları ile devlet ve vakıf üniversitelerinin kadro veya pozisyonlarında görevli kişilerin Ar-Ge Laboratuvarında proje yürütücüsü, araştırmacı veya yardımcı personel olarak görev almaları durumunda personel giderleri desteklenmez; bu kişilere Bilim Kurulunca belirlenen limitlerde PTİ verilir. PTİ Ar-Ge Laboratuvarı bütçesi içinde kabul edilir. Ancak Öncül Ar-Ge Laboratuvarı projesinde Ortak kuruluş olarak yer almayan Kamu kurum ve kuruluşları ile devlet ve vakıf üniversitelerinin kadro veya pozisyonlarında görevli kişilerin, Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde ortak veya yönetici oldukları şirket vasıtasıyla veya ilgili bölgeden sorumlu yönetici şirket yoluyla Ar-Ge Laboratuvarında görev almaları halinde, bu kişilerin maliyetleri Danışmanlık Hizmeti olarak Ar-Ge Laboratuvarı bütçesinde yer alabilir. (Uygulama Esasları-MADDE 9)

Yabancı uyruklu Ar-Ge Personelinin destekleri nelerdir?

Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personelinin aylık maliyetleri, en az %25 en fazla %100 destek oranı ile desteklenir.

Her bir Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personelinin maliyetinin destek oranı personelin niteliğine bağlı olarak Yürütme Komitesi tarafından belirlenir.

Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personeli Giderleri toplamı, toplam bütçenin %15'ini geçemez. (Uygulama Esasları-MADDE 9)

Ar-Ge Laboratuvar Personelinin desteklerinin üst limitleri ne kadardır?

Destek kapsamına alınan ortalama aylık maliyet, ilgili personelin görevi ile ilişkili olmak üzere;

- Ar-Ge Laboratuvar Yöneticisi için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 30 katını,
- Proje Yürütücüleri için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 20 katını,
- Araştırmacılar için ilgili yılda geçerli olan brüt asgari ücretin 15 katını geçemez. (Uygulama Esasları-MADDE 9)

1515 Destek Programında, Genel Gider desteği var mıdır?

Genel giderler Ar-Ge Laboratuvarının dönemsel faaliyet raporunun değerlendirilmesi neticesinde uygun bulunan personel giderlerinin %5'i olarak hesaplanır.

Genel giderler için harcama ve gider belgeleri TEYDEB'e sunulmaz. (Uygulama Esasları-MADDE 9)

Kuruluşlar personel giderleri için 1515 dışındaki desteklerden de yararlanabilir mi?

Kuruluşlar, Uygulama Esasları hükmü doğrultusunda ilgili kanunlar kapsamında personel için sağlanan her türlü destek, teşvik ve istisnalardan faydalanabilirler. Ancak, kuruluşların yararlandıkları destek, teşvik ve istisnaları personel maliyetlerinden düşürdükten sonra kalan tutarı TÜBİTAK'a beyan etmesi gerekmektedir.

“28/02/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine ilişkin Kanunda yer alan “Gelir vergisi stopajı teşviki”, “Damga vergisi istisnası” ile “Sigorta primi desteği”, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununda yer alan Bölgede elde edilen ücretlere ilişkin gelir vergisi istisnası ile diğer kanunlar kapsamında personel için sağlanan her türlü destek, teşvik ve istisnalar proje personel maliyetine dahil edilmez, TEYDEB'e beyan edilmez ve desteklenmez.” (Uygulama Esasları-MADDE 9)

Kuruluşlar personel giderleri dışındaki diğer gider kalemleri için 1515 dışındaki desteklerden yararlanabilir mi?

Kuruluşlar, personel giderlerinde olduğu gibi diğer gider kalemleri için de Uygulama Esasları hükmü doğrultusunda ilgili kanunlar kapsamındaki her türlü destek, teşvik ve istisnalardan faydalanabilirler. Ancak, kuruluşların yararlandıkları destek, teşvik ve istisnaları ilgili gider kaleminden düşürdükten sonra kalan tutarı TÜBİTAK'a beyan etmesi gerekmektedir.

“Kuruluşlar başvuruda buldukları Ar-Ge Laboratuvarları için kamunun veya uluslararası fonların sağladığı diğer desteklerden yararlanabilirler. Ar-Ge Laboratuvarının destek süresi içinde, diğer kamu veya uluslararası kaynaklardan sağlanan geri ödemesiz desteklerin TEYDEB'e beyan edilecek maliyetlerden düşürülmesi gerekir. Ancak, desteklerinden yararlanan söz konusu kamu kurum ve kuruluşların destek mevzuatında diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılamayacağı yönünde hüküm olması halinde söz konusu harcama ve giderler TEYDEB'e beyan edilmez ve desteklenmez. İlgili destek mevzuatında yer alan hükme aykırı olarak TEYDEB'e beyan edilen harcama ve giderlerin desteklenmesi ve bu durumun tespit edilmesi halinde bu harcama ve giderler 6183 sayılı Kanun gereğince belirlenen gecikme faizi uygulanmak suretiyle kuruluştan tahsil edilir. (Uygulama Esasları-MADDE 6)

1515 koldu Program kapsamında transfer ödemesi (ön ödeme) yapılabilir mi? (Uygulama Esasları-MADDE 15, 1515 TÜBİTAK Öncül Ar-Ge Laboratuvarları Destek Programı [MALİ RAPOR HAZIRLAMA KILAVUZU](#))

Kuruluş, TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek üzere teminat karşılığında transfer ödemesi yapılabilir. Ar-Ge Laboratuvarı sözleşmesi TÜBİTAK tarafından imzalanmadan kuruluş transfer ödemesi talebinde bulunamaz.

Transfer ödemelerinin her biri, dönemsel faaliyet planındaki destek kapsamına alınan gider kalemlerine ait tutarlara destek oranları uygulandıktan sonra oluşan toplam bütçenin yüzde yirmi beşi (%25) ve 2.000.000.-TL (iki milyon Türk Lirası)'nı geçemez. Proje destek bitiş tarihine 3 aydan az bir süre kala transfer ödemesi yapılmaz. Transfer ödemesi ile ilgili detaylı bilgi için programın [Mali Rapor Hazırlama Kılavuzunu](#) inceleyebilirsiniz.